

Vereniging Verre Culturen Delft
www.verreculturendelft.nl

Stichting Nusantara

De acties van de Vereniging Verre Culturen Delft en de Stichting Nusantara voor het voortbestaan van museum Nusantara

Nadat wij via de gemeenteraad gehoord hadden van de voorgenomen sluiting van Nusantara op 1 januari 2013, hebben wij met velen gesprekken gevoerd om tot een - voor de burgers en bestuurders van Delft en omstreken - aantrekkelijkere invulling van Nusantara te komen.

De verantwoordelijke Delftse wethouder voor cultuur, Mylene Junius, nodigde ons uit hierover te komen praten. In overleg met de directeur van Erfgoed Delft, Erik de Groot, hebben we haar vooraf ons plan toegegestuurd. De brief met het plan vindt u hieronder.

Ons gesprek met wethouder Junius en Erik de Groot is positief verlopen:

- In overleg met Erfgoed kan ons concept binnen de contouren van Nusantara op gang worden gebracht en verder uitgewerkt worden.
- Een belangrijk element bij de verdere uitwerking is de financiering.
- De wethouder staat positief tegen het inpassen in de educatieve programma's i.s.m. de andere spelers daarin, en wil daartoe een miniconferentie met alle betrokkenen laten organiseren.

Intussen zijn Erfgoed Delft en wij begonnen met het onderzoek hoe de verdere uitwerking van het concept gestalte kan krijgen.

Wij houden u op de hoogte van het verdere verloop!

Vereniging Verre Culturen Delft

Erik Mischgofsky, voorzitter
Koommarkt 20F
2611 EG Delft
tel. 2190341

Stichting Nusantara

Ajo Duymaer van Twist, voorzitter
Van der Kamlaan 34
2625 KM Delft
tel. 2560611

Vereniging Verre Culturen Delft
www.verreculturendelft.nl

Stichting Nusantara

Aan de Wethouder van Cultuur
van de Gemeente Delft

Delft, 12 november 2011

Geachte mevrouw Junius,

De Vereniging Verre Culturen Delft (de vriendenvereniging van museum Nusantara) en de Stichting Nusantara (de donateurvereniging van het museum) hebben met ontzetting van de mogelijke sluiting van museum Nusantara gehoord.

Dankzij de medewerking van velen binnen en buiten Delft konden wij een visie ontwikkelen die naar onze mening tegen beperkte kosten het museum tot een bruisend cultureel en educatief centrum voor Delft en omgeving kan transformeren.

Wij hopen dat bijgaande voorstel U zal inspireren deze visie te ondersteunen.

Graag zouden we hierover a.s. donderdag met u van gedachten willen wisselen.

Met vriendelijke groet,

Vereniging Verre Culturen Delft

Erik Mischgofsky, voorzitter
Koommarkt 20F
2611 EG Delft
tel. 2190341

Stichting Nusantara

Ajo Duymaer van Twist, voorzitter
Van der Kamlaan 34
2625 KM Delft
tel. 2560611

Delft creating history in the world

Delftse innovatie in de wereld ...

Rond 1600 ging de wereld buiten Europa open voor Nederland: VOC en WIC gingen handel drijven met Azië en Amerika, maar ook ontstonden handelscontacten en diplomatieke banden met het Osmaanse Rijk, van Istanbul tot Marokko. Daarmee ging ook de wereld open voor de Delftenaren, want de VOC kamer van Delft was goed voor ca 25% van de werkgelegenheid. Dit leidde tot een ongekennde innovatie: in scheepvaart, handelsproducten, eetgewoonten, huisraad, kleding enz. De achteruitlopende bierbrouwerijen schakelden massaal over op de productie van Delfts aardewerk, op zich al een wonder van innovatie. De VOC stichtte rijke gebouwen, en veel van de Delftse VOC bestuurders en handelaren bouwden prachtige huizen. De VOC bracht beroemde Delftenaren voort, zoals Piet Hein en Maarten Tromp, die hun praalgraven hebben in de Oude Kerk.

De Pilgrimfathers vertrokken uit Delftshaven, er is een Delft Island in Sri Lanka, een Delft bij Minneapolis, en een Delft Colony in Tulare County, Californië.

Na de Franse tijd kwam onder invloed van de Industriële Revolutie de nadruk te liggen op vergroting van productie en infrastructuur in de koloniën. Hierdoor ontstond de vraag naar beter opgeleide bestuurders. Daartoe stichtte de koning in 1842 de Koninklijke Academie te Delft. Het was de start van de TU Delft en bestond uit 2 studierichtingen: de eerste opleiding in de civiele techniek (dat nog steeds een wereldfaam kent) en de eerste opleiding in Technische Bestuurskunde voor ambtenaren in Indonesië. Die laatste opleiding bestond uit (Indonesische) taal, cultuur, volkenkunde en technologie. Voor de opleiding werden objecten verzameld, zowel volkenkundige als technologische (modellen van schepen, huizen, bruggen, landbouw- & visserijtechnologie enz.). Deze opleiding werd in 1864 opgevolgd door de Indische Instelling in Delft en pas in 1901 opgeheven. De hieruit ontstane TU Delft gebruikt nog steeds op grote schaal schaalmodellen bij de opleiding. Andere Delftse wetenschappers met wereldfaam waren Anthonie van Leeuwenhoek en Hugo de Groot.

... maar onzichtbaar in Delft en eenzijdig

Het is eigenlijk onacceptabel, dat deze geschiedenis vrijwel onzichtbaar is in Delft, dat zich ooit met de leus "creating history".

En het is ook onbegrijpelijk dat deze geschiedenis niet gekoppeld wordt aan zijn pendant: intussen heeft de wereld Delft ontdekt en heeft ca 40% van de schoolgaande jeugd evenals hun ouders een voorgeschiedenis in de wereld die we rond 1600 ontdekten.

In het educatieprogramma van Erfgoed Delft tonen we wel "onze" kunst en historie, maar wordt onze VOC-historie gereduceerd tot kunstschaten uit Indonesië, terwijl de VOC-historie een prima brug kan slaan naar de culturele achtergrond van de nieuwe Delftenaren: een vorm van wajang heb je niet alleen in Indonesië, maar in vrijwel alle andere culturen. Naast gamelan zijn er tientallen muziekvormen in alle oude culturen. Naast Javaanse dansen zijn er vele andere dansvormen. En al die muziek en dansvormen zijn, zoals u weet, zowel door professionals, als door Delftse verenigingen in Delft eenvoudig beschikbaar te maken voor iedereen uit Delft en omgeving.

Naar een interactief museum voor *alle* Delftenaren

Deze activiteiten passen bij de hoofdverzamelingen van Nusantara: 3000 wajangpoppen, honderden schaalmodellen van schepen, huizen, bruggen, landbouw- & visserij inrichtingen uit de 19^e en 20^e eeuw, honderden tekeningen uit Bali, beelden, krissen enz.

Deze verzamelingen kunnen via de bevriende volkenkundige musea *uitgebreid* worden met poppenspelen, modellen, beelden en tekeningen uit *andere* culturen, zodat kinderen uit *alle culturen* elkaar kunnen vertellen over de culturen van hun (voor)ouders. Daarnaast bestaat de mogelijkheid gelijktijdig de *moderne* kunst uit die regio's, veelal geïnspireerd op de eigen historie, te laten zien.

Het museum is ook uitermate geschikt om een veelheid van culturele activiteiten van *alle culturen* interactief te laten *beleven*, zoals:

- zelf speelpoppen maken en/of daarmee voorstellingen geven
- bekijken van films over het leven vroeger en nu in verre culturen
- bekijken van films van poppentheater, dans en muziek uit de hele wereld
- optredens en zelf meedoen met kindergamelan, Javaanse dans, Afrikaanse dans en percussie, Braziliaanse dans en percussie, aikido, tai chi, Indiase en Bollywood dans enz.
- (na)tekenen en zelf maken van schaalmodellen van huizen, boten, bruggen enz.
- zelf Tibetaanse Mandala's tekenen
- leren werken met video en andere media; leren hoe je een documentaire maakt.
- In de theetuin kennis maken met drankjes en lekkernijen uit alle culturen
- Met je bedrijf of klasgenoten een tentoonstelling maken rond zelf gekozen thema's

Van sluiten naar bruisen

De slechtste optie is het sluiten en 2 jaar leeg laten staan van Nusantara, en daarmee tevens het *onzichtbaar maken* van de collectie en een stuk puur Delftse historie.

Het hierboven besproken concept kan stapsgewijs geïmplementeerd worden vanuit de huidige inrichting. Dit betekent afscheid nemen van een statisch museaal concept en overgaan naar een *uniek en onderscheidend dynamisch* museaal concept:

- met een maatschappelijke, culturele en educatieve invalshoek,
- en uitgaand van de unieke collectie van Nusantara
- met aanvullingen vanuit de bevriende volkenkundige musea,

zodat *alle* inwoners, en in het bijzonder de *jeugd*, in Delft en omgeving:

- *actief* de culturen kunnen *beleven*, die hun eigen (voor)ouders
- en die van hun buurtgenoten gevormd hebben,
- en hoe die zich voortzetten in de moderne kunst van die landen.

De legitimiteit van dit concept is het *actief verbinden en verdiepen* van het contact tussen *alle* individuen in Delft en omgeving vanuit de grootse, innovatieve *historie van Delft en hun eigen, unieke* culturele achtergronden.

Dit concept biedt ook een unieke kans aan het *hogere en beroepsonderwijs* in Delft: presentaties die geïnitieerd worden door de musea, kunnen grotendeels uitgevoerd worden door studenten Bouwkunde van de TUD en HBOërs in stages of examenprojecten met ondersteuning van MBOërs in stages, in nauwe samenwerking met vrijwilligers.

Dit unieke concept zou ook een hoogtepunt van Cultuurjaar 2013 kunnen worden, maar tevens kunnen dienen als inspiratie voor een nieuw museaal perspectief voor de volkenkundige musea in Nederland, verenigd in de SVCN, maar het zou ook kunnen dienen als aanloop naar het historisch verhaal van Delft en zijn VOC, Koninklijke Academie en Indische Instelling voor de geplande permanente stadsgeschiedenis in museum Het Prinsenhof.